

## Startside>NOT BETA>Familiereftige forhold>Familiemægling

### Familiemægling

Mægling kan være særlig nyttig i tvister mellem familiemedlemmer, hvor parterne bor i hver sit land, og i tilfælde af bortførelser af børn. Begrebet "familiereftige sager" omfatter en bred vifte af tvister, der dækker over rent private anliggender og anliggender, der involverer offentlige myndigheder.

#### Hvad er familiemægling på tværs af grænser?

Familiemægling på tværs af grænser er en proces, der udføres af en (eller flere) upartisk og kvalificeret person, der har status som mægler. Mægleren har ingen beføjelse til at afgøre tvisten, men kan hjælpe parterne med at genskabe dialogen og selv finde en løsning på problemerne.

Forliget mellem parterne er en skræddersyet løsning på deres tvist, som sikrer, at deres beslutninger træffes under hensyntagen til eventuelle børns tarv.

Familiereftige sager omfatter: Forældremyndighed og samværsret, bortførelser af børn, foranstaltninger til beskyttelse af børn, børns eller tidligere partners underhold og andre følger af skilsmisse eller separation.

Parterne tilskyndes til at tage ansvar for deres beslutninger vedrørende deres familie og til først at gøre et forsøg på at løse konflikter uden retsligt.

Mægling kan derfor tilvejebringe en konstruktiv atmosfære for drøftelser og sikre rimelige aftaler mellem forældrene, som også tager hensyn til, hvad der bedst for barnet.

Se venligst nedenstående sider for at få flere oplysninger om:

- [De grundlæggende principper og de forskellige etapper i en mæglingsprocedure](#)

- [Særlige træk ved mægling på tværs af grænser](#)

- [Omkostninger ved mægling på tværs af grænser](#)

- [Den retlige ramme omkring mægling på tværs af grænser](#)

**Vælg det relevante lands flag for at få detaljerede nationale oplysninger.**

#### Hvordan fungerer ordningen?

Er du part i en familiereftig tvist, kan du anmode om mægling i alle medlemsstaterne. I visse medlemsstater kan dommeren opfordre sagens parter til at gøre et forsøg på mægling.

Hvis alle parter er enige om at ty til mægling, udarbejder den valgte mægler en tidsplan for mæglingen. Den måde, hvorpå mægleren vælges, afhænger af det specifikke land — du kan finde disse oplysninger i det relevante medlemslands afsnit til højre.

Advokater kan spille en vigtig rolle ved at levere den juridiske rådgivning, der er nødvendig for, at parterne kan træffe beslutninger på et oplyst grundlag.

Et forlig, der er kommet i stand ved mægling, kan gøres eksigibelt (dvs. at det i givet fald kan gennemtvinges), hvis begge parter ønsker det. Dette kan eksempelvis ske ved, at forliget godkendes af retten eller legaliseres af en notar.

Advokater kan gennemgå forliget for at sikre, at det har retsvirkning inden for rammerne af alle berørte retssystemer.

#### Hvorfor bør du afprøve ordningen?

Du har mulighed for at få indlydelse på udfaldet af din egen sag.

Mægling finder sted i et brugervenligt miljø, hvor parten er herre over processen.

Mægling giver dig mulighed for at revidere og tilpasse konfliktens omfang.

Du træffer beslutningerne og indgår aftalerne, men er ikke forpligtet til at indgå et forlig.

Et mæglingsforsøg indebærer ikke, at du giver afkald på din ret til at anlægge eller videreføre en retssag.

Der er tale om en win-win-situation for alle parter, der deltager i mæglingen.

Mægleren er en upartisk og sagkyndig person, der kan bistå parterne i deres forsøg på at løse problemerne selv.

Set i forhold til en retssag er mægling ikke dyr.

Mægling er relativt hurtig. Den kan finde sted på et hvilken som helst tidspunkt, der passer parterne, og kan foregå på forskellige steder.

Mægling giver mulighed for fleksible løsninger (skræddersyede) og medvirker til at opretholde eller skabe konstruktive relationer og kontakter mellem parterne.

Støtte og rådgivning fra en advokat er mulig under mæglingen.

Mægling kan afværge fremtidige retssager.

Dette link fører hen til den side, hvor man kan [find en mægler](#).

#### Mæglingens begrænsninger

Hvis der er tegn på, at sagen ikke er egnet til mægling, eller at en af parterne (eller begge) ikke er villig til at gøre et forsøg på mægling, må sagen afgøres i retten. Ved bedømmelsen af, om en sag er egnet til mægling, skal der tages særligt hensyn til mulige risici såsom risikoen for vold i hjemmet, for alkohol- eller stofmisbrug, for misbrug af børn osv. Spørgsmålet om, hvorvidt sagen er egnet til mægling, må afgøres konkret og efter de standarder, som anvendes af mægleren og mæglingsorganet.

Sidste opdatering: 18/01/2019

Denne side vedligeholdes af Europa-Kommissionen. Oplysningerne på denne side afspejler ikke nødvendigvis Europa-Kommissionens officielle holdning.

Kommissionen påtager sig intet ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Der henvises til den juridiske meddelelse, for så vidt angår de regler om ophavsret, der gælder for EU-websiderne.

#### Familiemægling på tværs af grænser - Belgien

Mægling reguleres af reglerne i loven af 21. februar 2005. Mægling på det familiereftige område såvel som enhver anden form for mægling kan finde sted inden for rammerne af en retssag (retsmægling) eller uden retsligt (frivillig mægling).

Mægling, der indledes efter anmodning fra en af parterne, eller som foreslås af retten, er en proces der forudsætter, at parterne giver samtykke hertil.

Parterne enes om at udpege en bestemt mægler, jf. retsplejelovens artikel 1734, stk. 1, der er godkendt af den føderale mæglingskommission. En af parterne kan når som helst bringe mæglingen til ophør, jf. retsplejelovens artikel 1729. Mæglingen kan angå tvisten i sin helhed, eller kun en del af den, jf. retsplejelovens artikel 1735, stk. 2.

I alle retssager, der behandles af familieretten, orienterer justitssekretæren, så snart stævningen er indgivet, parterne om muligheden for mægling og giver dem alle relevante oplysninger herom, jf. retsplejelovens artikel 1253c, stk. 1. I sager, hvor skilsmissebegæringen støttes på, at forholdet er brudt

uigenkaldeligt sammen, kan retten suspendere sagen i en periode, der ikke kan overstige en måned, hvor parterne kan søge oplysninger om mægling, jf.

retsplejelovens artikel 1255, stk. 6, andet afsnit. Familierettens forligsafdelinger er imidlertid underlagt princippet om, at det skal tilstræbes, at parterne når til

enighed, jf. retsplejelovens artikel 731: Det er dommerne, der skal forsøge at forlige parterne, også selv om de ikke træffer endelig afgørelse i sagen.

Retsplejelovens regler om mægling giver nemlig ikke dommerne adgang til at optræde som mægler.

Mæglingen finder sted i fuld fortrolighed, og mægleren er underlagt tavshedspligt, jf. retsplejelovens artikel 1728, stk. 1.

Mæglingsproceduren består af tre faser:

- Retten udpeger en mægler

- Retten udsætter sagen og fastsætter et forskud på mæglerens honorar.

- Udfaldet af mæglingen: Hvis mæglingen bærer frugt, udfærdiger parterne et skriftligt forlig, der kan stadfæstes af retten. Hvis mæglingen ikke har båret frugt, kan parterne anlægge en retssag eller fortsætte en sådan, eller i fællesskab begære en ny mægler udpeget.

Honorarets og omkostningernes størrelse, samt betalingen heraf aftales på forhånd af parterne og mægleren.

Følgende link fører til en national hjemmeside, hvor der findes en liste over mæglere på det familieretlige område : <http://www.fbc-cfm.be/fr/trouver-un-mediateur>

Følgende link fører til en national hjemmeside, der indeholder oplysninger om familiemægling og om mægling i det hele taget: <http://www.fbc-cfm.be/fr/mediation>

Følgende link fører til belgisk lovgivning om mægling på det familieretlige område: <http://www.fbc-cfm.be/fr/content/national-0>

Sidste opdatering: 17/01/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

### Familiemægling på tværs af grænser - Tjekkiet

I Tjekkiet er mægling reguleret af lov nr. 202/2012 om mægling (herefter "loven"), der trådte i kraft den 1. september 2012 og gennemfører direktiv 2008/52/EF om visse aspekter af mægling på det civil- og handelsretlige område.

Loven regulerer retlige ordninger om mægling i civilretlige sager (herunder familieretlige sager). For at blive optaget i mæglerregistret og have ret til at arbejde som mægler i overensstemmelse med loven skal mægleren bestå en fageksamen.

Hvor det er nyttigt og relevant, kan retten pålægge parterne at mødes med en registreret mægler i maksimalt tre timer og samtidig udsætte sagen. Hvis en part uden god grund nægter at deltage i et sådant møde med en mægler, kan retten lade det komme den pågældende til skade ved at undlade at pålægge den tabende part at betale en del af (eller under særlige omstændigheder) alle sagsomkostningerne, hvis den pågældende vinder sagen.

Link til tjekkisk websted med en liste over registrerede mæglere i familieretlige sager:

[http://mediatori.justice.cz/MediatorPublic/Public/FR003\\_ZverejneniVybranychUdaju.aspx](http://mediatori.justice.cz/MediatorPublic/Public/FR003_ZverejneniVybranychUdaju.aspx)

Link til tjekkisk websted med oplysninger om mægling i familieretlige sager eller mægling generelt:

Et sådant websted er ikke tilgængeligt.

Links til websteder med adgang til tjekkisk lovgivning om mægling i familieretlige sager:

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6196>

[http://www.cak.cz/assets/zakon-o-mediaci\\_aj.pdf](http://www.cak.cz/assets/zakon-o-mediaci_aj.pdf) (retsakten foreligger på engelsk)

Sidste opdatering: 06/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

### Familiemægling på tværs af grænser - Tyskland

En kort introduktion til mægling på det familieretlige område i Tyskland

Nedenfor bringes et uddrag fra side 73 i den nye brochure om "ægteskabsret" ("*Eherecht*"), som forbundsministeriet for retlige anliggender og forbrugerbeskyttelse (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*), har offentliggjort:

"6.2.5 Mægling på det familieretlige område

I forbindelse med en separation eller en skilsmisse ønsker parterne ofte at ordne deres familieforhold på mindelig vis. I disse tilfælde er mægling et fremragende alternativ til retssager.

Den retlige ramme for mægling blev etableret med loven om mægling (*Mediationsgesetz*), der trådte i kraft den 26. juli 2012.

Ved hjælp af mægling forsøger de berørte personer at finde en mindelig løsning på deres konflikt med bistand fra en neutral person (mægleren). De har selv ansvar for at nå frem til en aftale, da mæglerens opgave ikke er at træffe afgørelser.

I modsætning til det, der gør sig gældende ved en retssag, kan der foretages en vurdering af parternes reelle interesser og behov, som kan anvendes som grundlag for en løsning, der er skræddersyet til den enkelte konflikt. Der kan bedre tages hensyn til parternes interesser inden for rammerne af en mindelig løsning, end der kan inden for rammerne af en retsafgørelse. De berørte personer er derfor ofte villige til at anvende disse løsninger, og de er generelt mere effektive på lang sigt. Mægling kan munde ud i indgåelsen af bindende aftaler, f.eks. om underholdsbidrag, formueforhold, forældremyndighed eller samværsret.

I skilsmisssager kan retten pålægge ægtefællerne at deltage, enten hver for sig eller sammen, i et gratis informationsmøde om mægling eller at deltage i en anden form for udenretslig tvistbilæggelse af relaterede spørgsmål<sup>[1]</sup> med bistand fra en person eller instans, som retten har udpeget, og at bekræfte deres deltagelse, jf. § 135 i lov om procedurer i familieretlige sager og i sager om frivillig retspleje – *Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*, FamFG). Et sådant pålæg kan ikke gennemtvinges. Retten kan imidlertid tage hensyn til den manglende efterkommelse af pålægget ved fordelingen af sagsomkostningerne, jf. § 150, stk. 4, i FamFG."

Det samme gælder i henhold til § 156, stk. 1, tredje og femte punktum, og § 81, stk. 2, nr. 5, i FamFG i sager, der involverer børn. I sådanne sager kan retten ligeledes pålægge forældrene at deltage i et informationsmøde om mægling eller at deltage i en anden form for udenretslig tvistbilæggelse. Dette pålæg kan ikke gennemtvinges, men retten kan tage hensyn til den manglende efterkommelse af pålægget ved fordelingen af sagsomkostningerne.

### Links til tyske websteder med oplysninger om familiemæglere

Mediation bei internationalen Kindschaftskonflikten (MiKK e. V.), Fasanenstraße 12, 10623 Berlin, Tyskland (mægling i internationale sager, som involverer børn)

<http://www.mikk-ev.de/>

- Zentrale Anlaufstelle für grenzüberschreitende Kindschaftskonflikte beim Internationalen Sozialdienst im Deutschen Verein (ZAnK), Michaelkirchstraße 17 /18, 10179 Berlin, Tyskland (mægling i grænseoverskridende sager, som involverer børn)

<http://www.zank.de/>

#### Links til tyske websteder med oplysninger om mægling på det familieretlige område eller mægling generelt

- Bundesverband Mediation e.V. (BM), Wittestraße 30 K, 13509 Berlin

<http://www.bmev.de/>

- Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. (BAFM), Spichernstraße 11, 10777 Berlin

<http://www.bafm-mediation.de/>

#### Links til tysk lovgivning om mægling på det familieretlige område

- Forbundsministeriet for retlige anliggender og forbrugerbeskyttelse, Mohrenstraße 37, 10117 Berlin

<http://www.bmjv.de/>

- Lov om fremme af mægling og andre former for udenretslig tvistbilæggelse (*Gesetz zur Förderung der Mediation und anderer Verfahren der außergerichtlichen Konfliktbeilegung*) (Bundesgesetzblatt 2012, del I, nr. 35, af 25. juli 2012)

[https://www.bmjv.de/SharedDocs/Gesetzgebungsverfahren/Archiv/Gesetz\\_zur\\_Foerderung\\_der\\_Mediation\\_und\\_anderer\\_Verfahren\\_der\\_aue%39Fergerichtlichen\\_Konfliktbeilegung.html](https://www.bmjv.de/SharedDocs/Gesetzgebungsverfahren/Archiv/Gesetz_zur_Foerderung_der_Mediation_und_anderer_Verfahren_der_aue%39Fergerichtlichen_Konfliktbeilegung.html)

[1] Relaterede spørgsmål er eksempelvis tvister om ejendomsretten til bestemte aktiver, fordeling af pensionsrettigheder, betaling af underhaltsbidrag, overtagelse af lejekontrakten til den fælles bolig og husholdning.

Sidste opdatering: 04/11/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [\[et\]](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

#### Familiemægling på tværs af grænser - Estland

Familiemægling eller mægling i skilsmisssager er primært rettet mod forældre, der er ved at blive skilt eller separeret, og som har brug for bistand fra en upartisk specialist, der kan mægle mellem de uenige parter og lette kommunikationen og samarbejdet mellem parterne om spørgsmål i relation til fremtidige ordninger vedrørende deres børn, således at de kan indgå aftaler om disse ordninger. Formålet med mæglingen er ikke så meget at indgå forlig, men snarere at finde nogle ordninger, der fungerer.

Denne tjeneste har været tilgængelig siden april 2015 og finansieres på følgende måde:

Den lokale myndighed det sted, hvor barnet bor, henviser parterne til tjenesten, og den pågældende lokale myndighed afholder delvist omkostningerne til mæglingen.

Der anlægges en retssag, hvorefter retten henviser parterne til tjenesten, parterne betaler selv for tjenesten eller ansøger, når der er mulighed herfor, om retshjælp efter de estiske regler.

Mæglingen foranstalles på initiativ af en velinformeret forælder og for dennes regning eller på baggrund af en henvisning fra den estiske sammenslutning af mæglere (parterne betaler selv).

Den pris, som parterne selv skal betale for en mæglingsproces, varierer fra region til region. Et møde koster mellem 50 og 70 EUR i Tallinn og andre større byer i Estland og mellem 35 og 50 EUR andre steder i landet. Et møde varer 90 minutter, og parterne kan forvente at skulle deltage i fem til seks møder i gennemsnit.

Familiemæglingen kan forestås af psykologer, sagkyndige i den sociale sektor (herunder på det område, der vedrører beskyttelse af børn og socialt arbejde) eller jurister, som har afsluttet en særlig uddannelse og har et relevant bevis for deres faglige kvalifikationer. Disse sagkyndiges kontaktoplysninger er tilgængelige på webstederne for den [estiske mæglersammenslutning](#), distriktsdomstolene og de lokale myndigheder.

I Estland er tilrettelæggelsen af familiemæglingstjenesten reguleret i følgende lovgivning:

[lov om mægling](#)

[lov om social velfærd](#)

[familieloven](#)

[den civile retsplejelov](#)

En af prioriteterne i den estiske regerings handlingsprogram for 2015-2016 er at styrke ordningen med beskyttelse af børn, herunder udviklingen af familiemæglingstjenesten. Socialministeriet og justitsministeriet samarbejder i øjeblikket om udarbejdelse af forslag, der skal supplere og ændre de love og administrative bestemmelser, som regulerer denne tjeneste, med henblik på at forbedre tilrettelæggelsen og finansieringen af tjenesten.

Der er ligeledes internationalt kvalificerede mæglere i Estland, som er kompetente til at behandle grænseoverskridende mæglingssager, hvor den ene part har taget et barn med til et land, der hverken er barnets fødeland eller sædvanlige bopælsland. Arbejdssprogene er estisk, engelsk, russisk og finsk. Der kan rettes henvendelse til mæglerne via sammenslutningens [e-mailtjeneste](#).

Sidste opdatering: 03/04/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

#### Familiemægling på tværs af grænser - Irland

Lov om mægling 2017 dækker ikke specifikt familiemægling på tværs af grænser, og mægling er ifølge loven under alle omstændigheder frivillig. Hvis man benytter sig af familiemægling i Irland, finder den pågældende lov dog anvendelse.

Lov om mægling 2017 <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2017/act/27/enacted/en/html> fik virkning den 1. januar 2018. Loven indeholder omfattende bestemmelser, som skal fremme brugen af mægling til at løse tvister som alternativ til retssager. Det grundlæggende formål med loven er at fremme mægling som et levedygtigt og effektivt alternativ til retssager. Derved nedbringes sagsomkostningerne, tvisterne løses hurtigere, og den stres og bitterhed, der ofte opstår i forbindelse med en retssag, mindskes.

Loven:

beskriver de generelle principper for mægling foretaget af kvalificerede mæglere – afsnit 6-8

fastsætter, at der skal indføres en adfærdskodeks for mægling foretaget af kvalificerede mæglere – afsnit 9

fastsætter, at kommunikationen mellem parterne i løbet af mæglingen er fortrolig – afsnit 10

fastsætter rammerne for den eventuelle fremtidige oprettelse af et mæglingråd, der skal føre tilsyn med sektoren – afsnit 12

indfører en forpligtelse for advokater til at rådgive tvistens parter til at overveje at benytte mægling til at løse tvisten – afsnit 14 og 15

fastsætter, at en ret på eget initiativ eller efter en af parternes ønske kan opfordre parterne til at benytte mægling til at løse tvisten – 16

indeholder bestemmelser om mæglingens virkning på forældelsesfrister – afsnit 18

fastsætter, at en ret, hvis den finder det rimeligt, ved tildelingen af omkostninger i forbindelse med en sag som omhandlet i lovens afsnit 16, kan tage det med i sine overvejelser, at en sagspart uden grund har afvist eller undladt at overveje at benytte mægling eller uden grund har afvist eller undladt at deltage i mægling, på trods af at retten har opfordret til mægling i henhold til afsnit 16 – afsnit 20 og 21

Lovens finder med enkelte undtagelser, der fremgår af afsnit 3, anvendelse på alle civile retlige sager, der kan indbringes for en domstol.

Sidste opdatering: 02/12/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

## Familiemægling på tværs af grænser - Grækenland

### Familiemægling

Ved udtrykket "*familiemægling*" forstås en form for udenretslig bilæggelse af familietvister (dvs. økonomiske tvister og tvister vedrørende ægtefællers formueforhold, lignende tvister, der udspringer af samlivet eller forholdet mellem forældre og børn, og andre familietvister), hvor parterne får hjælp til at nå frem til en fælles gensidigt acceptabel ordning.

I. Begrebet *mægling* (*διαμεσολάβηση*) blev indført i den græske retsorden ved **lov nr. 3898/2010** om mægling i civil- og handelsretlige sager (Grækenlands lovtidende, serie I, nr. 211, af 16.10.2010), hvorved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/52/EF af 21. maj 2008 blev gennemført.

Ifølge artikel 2 i lov nr. 3898/2010 kan der i forbindelse med "privatretlige tvister anvendes mægling med parternes samtykke, hvis parterne kan disponere over tvistens genstand", og artikel 8 i samme lov har følgende ordlyd: "1. Parterne eller deres retlige repræsentanter eller i forbindelse med juridiske personer deres befuldmægtigede deltager i mæglingen med deres advokat. 2. Mægleren udpeges af parterne eller af tredjemand valgt af parterne.

3. Mæglingsprocessen fastlægges af mægleren efter aftale med parterne, som til hver en tid kan afslutte denne. Mæglingen er fortrolig, og der udarbejdes ikke referater. Mægleren kan kontakte og mødes med begge parter som led i mæglingsprocessen. Efter mæglingen udarbejder mægleren en mæglingsrapport (jf. artikel 9 i lov nr. 3898/2010) med en beskrivelse af den indgåede aftale, der underskrives af mægleren, parterne og parternes advokater. Efter anmodning fra mindst én af parterne skal mægleren ligeledes indgive rapporten til justitskontoret ved retten i første instans det sted, hvor mæglingen fandt sted, hvorefter den kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse.

Mægleren aflønnes med en timetakst i højst 24 timer, inklusive forberedelsestid. Parterne og mægleren kan indgå aftale om en anden form for godtgørelse. Udgiften til mæglerens vederlag deles ligeligt mellem parterne, medmindre andet er aftalt. Hver af parterne betaler salær til sin egen advokat. Timetaksten er officielt fastsat og kan tilpasse ved afgørelse fra justitsministeren, som også er minister for åbenhed og menneskerettigheder.

(Se <http://www.diamesolavisi.gov.gr/>)

II. Med **artikel 214B, stk. 1, i den civile retsplejelov**, der blev indsat ved artikel 7 i lov 4055/2012, indførtes desuden begrebet *retsmægling* (*δικαστική μεσολάβηση*), og efter denne bestemmelse kan "privatretlige tvister også bilægges ved retsmægling. Det er frivilligt at anvende retsmægling, og den kan finde sted, inden en retssag anlægges, eller under en verserende retssag." Det foreskrives i samme bestemmelses stk. 3, sidste afsnit, at "enhver berørt part via en advokat, der optræder på dennes vegne, kan indgive en skriftlig anmodning om henvisning af sagen til retsmægleren". Bestemmelsen har endvidere følgende ordlyd: "4. Den ret, som behandler sagen, kan til enhver tid, afhængigt af sagen og under hensyntagen til alle aspekter heraf, opfordre parterne til at anvende mægling til at bilægge deres tvist, og hvis parterne indvilliger, kan retten samtidig udsætte sagens behandling i en kortere periode, dog højst i seks måneder. 5. Hvis parterne når til enighed, udarbejdes en mæglingsrapport. Rapporten underskrives af mægleren, parterne og parternes advokater, og den originale rapport indgives til justitskontoret ved retten i første instans det sted, hvor mæglingen fandt sted [...]. Når mæglingsrapporten er indgivet til justitskontoret ved retten i første instans, bliver den et tvangsfuldbyrdsdokument, jf. artikel 904, stk. 2, litra c), i retsplejeloven, hvis den omfatter en aftale mellem parterne om et eksigibelt krav."

Omkostningerne til retsmægling er klart omfattet af loven om retshjælp til borgere med en lav indkomst (lov nr. 3226/2004).

To vigtige bestemmelser er den nye **artikel 116A i den civile retsplejelov** (indsat ved artikel 1, stk. 2, i lov nr. 4335/2015), der har følgende ordlyd: "retten vil på ethvert tidspunkt under en retssag og i alle procedurer opfordre [...] til at anvende mægling som en udenretslig tvistbilæggelsesprocedure", og **artikel 214C i den civile retsplejelov**, der har følgende ordlyd: "Retten opfordrer parterne til at anvende mægling, hvis det vil være hensigtsmæssigt i lyset af sagens omstændigheder. Hvis rettens forslag accepteres, udsættes sagens behandling i tre måneder. Det samme gælder, hvis parterne selv beslutter at anvende mægling under den verserende sag."

Der er ingen specifik lovgivning i Grækenland om familiemægling, og de regler, der finder anvendelse, er således ovennævnte generelle regler om mægling og retsmægling.

Par med forskellige nationaliteter – gifte par eller par, der lever sammen i et ægteskabslignende forhold – benævnes bikulturelle familier, og i tilfælde af skilsmisse, eller hvis forholdet går i stykker, kan der opstå et langt alvorligere problem i grænseoverskridende sager, nemlig i form af barnebortførelse, ud over de almindelige familieretlige tvister (f.eks. forældreansvar, forældremyndighed, samværsret, børnebidrag og formueforholdet mellem ægtefællerne). Ovenstående regler om retsmægling kan uden videre anvendes i sådanne sager, og de er forenelige med de allerede gældende regler i artikel 7, stk. 2, litra c), i Haagerkonventionen af 1980 og artikel 55, stk. 2, litra e), i forordning (EF) nr. 2201/2003 ("Bruxelles 11a"-forordningen).

Sidste opdatering: 17/01/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

## Familiemægling på tværs af grænser - Spanien

### 1 Familiemæglingsprocedure

Familiemægling er helt frivilligt i Spanien. For at lette processen i f.eks. grænseoverskridende familiemæglingssager fastlægges det udtrykkeligt i den almindelige lovgivning om mægling, at den kan foregå som en videokonference eller med andre elektroniske midler, der giver mulighed for tale- eller videotransmission. Parterne kan vælge mægling enten før eller under retssagen ved domstolene og selv efter retssagens afslutning, hvis de ønsker at ændre udfaldet eller gøre det nemmere at fuldbyrde rettens afgørelse. Hvis de vælger at indlede en mæglingsprocedure før en retssag og når til enighed,

fremskyndes den retslige proces, fordi parterne så kun skal igennem en forenklet procedure, hvor de begge fremlægger aftalen for familieretten (*Juzgado de Familia*), som godkender aftalen, medmindre den er i strid med lovgivningen eller parrets eventuelle mindreårige eller handicappede børns interesser.

Tilsvarende gælder det, at hvis de ikke har nogen mindreårige eller handicappede børn, kan parterne også vælge at fremlægge aftalen direkte for en notar, som registrerer den i et dokument, der giver den samme retsvirkning som en retsafgørelse.

Hvis der er indledt en retssag, uden at parterne har påbegyndt mægling, kan dommeren under hensyntagen til omstændighederne i sagen acceptere, at parterne overgår til mægling, og familieretten vil da henvise dem til et gratis informationsmøde. Hvis de beslutter sig for mægling, vil retssagen ikke blive suspenderet, medmindre parterne anmoder om udsættelse af sagen, og hvis de når frem til en aftale, godkendes den af retten. Hvis de ikke når til enighed, eller parterne ikke ønskede mægling, afsiges der dom om alle de punkter, parterne er uenige om.

Familiemægling er ikke muligt, hvis der verserer en sag om kønsbaseret vold mellem parterne.

Informationsmødet er gratis, men udgifterne til selve mæglingen skal afholdes af parterne, medmindre de opfylder betingelserne for retshjælp. Alle oplysninger om indholdet af og betingelserne for at få retshjælp findes på

<http://www.mjjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/servicios-ciudadano/tramites-gestiones-personales/asistencia-juridica-gratuita>

## 2 Stillingen som familiemægler og adgang til en mægler

Mægleren skal have en universitetsgrad eller højere erhvervsuddannelse og derudover specialiseret uddannelse i mægling, som tilbydes på institutioner, der er akkrediteret hertil.

Der er ikke krav om, at man skal være registreret i et register for at arbejde som familiemægler, men der er oprettet registre, hvor mæglere kan tilmelde sig både på nationalt plan (registeret for mæglere og mæglingstinstitutioner, hvis webadresse er angivet nedenfor – *Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación*) og i de selvstyrende regioner.

Næsten alle de selvstyrende regioner har etableret offentlige mæglingsorganer. Der findes flere oplysninger om disse på institutionernes websteder, hvor de forklarer, mere eller mindre detaljeret, hvordan mæglingssystemet virker, og angiver mæglingsregisteret, hvis det findes, med et link til det. Webstederne indeholder normalt også ansøgningsskemaer, hvor man henvises til de specialiserede organer, der varetager mæglingen.

For at finde en familiemægler skal man først overveje, om mæglingen skal finde sted, efter at retssagen er startet, eller uafhængigt af retssagen. Hvis man anmoder om mægling efter retssagens begyndelse, vil den pågældende familieret henvise parterne til de familiemæglere, den samarbejder med, mens parterne selv skal finde en familiemægler, hvis de ønsker at starte mæglingen før eller uden for retssagen. Følgende kilder kan eventuelt være nyttige:

- Registeret over mæglere og mæglingstinstitutioner på nationalt plan, jf. ovenfor <http://www.mjjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/areas-tematicas>

[/registros/mediadores-instituciones](#)

- Følgende institutioner, som justitsministeriet henviser til <https://remediabusador.mjjusticia.gob.es/remediabusador/RegistroInstitucion>


- De mæglingorganer, som domstolsstyrelsen (*Consejo General del Poder Judicial*) henviser til i provinserne <http://www.poderjudicial.es/cgjp/es/Temas/Mediacion/Servicios-de-Mediacion-Intrajudicial/Mediacion-Familiar/>

- De mæglingorganer, der er oprettet af de forskellige selvstyrende regioner. Webstederne for de selvstyrende regioners institutioner indeholder normalt oplysninger om dem.

Ud over ovenstående findes der flere oplysninger om familiemæglingssproceduren, den gældende lovgivning, mæglingorganerne i de forskellige selvstyrende regioner og de relevante formaliteter på domstolsstyrelsens websted <http://www.poderjudicial.es/cgjp/es/Temas/Mediacion>

Sidste opdatering: 04/09/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side  er blevet ændret for nylig. Den

sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

### Familiemægling på tværs af grænser - Frankrig

Mægling på det familieretlige område på tværs af grænserne er genstand for flere folkeretlige og EU-retlige retsfor skrifter, idet man ønsker at fremme en hurtig og mindelig bilæggelse af tvister. I Frankrig har man i tilknytning til centralmyndigheden oprettet et særligt kontor, hvis medarbejdere har til opgave at fremme anvendelsen af mægling i sager, der går på tværs af grænserne. De franske regler om mægling vil ligeledes blive berørt, da de eventuelt kan finde anvendelse i disse sager.

#### De nationale regler:

Ved lov nr. 95-125 af 8. februar 1995, der blev fulgt op af dekret nr. 2012-66 af 22. juli 1996, blev retsmægling indført i Frankrig. Enhver retsinstans, der behandler en retssag, kan med parternes samtykke udpege en mægler, dvs. en kvalificeret tredjemand, der er upartisk og uafhængig.

Ved bekendtgørelse nr. 2011-1540 af 16. november, hvorved direktiv 2008/52/EF af 21. maj 2008 blev gennemført i fransk ret, blev loven af 8. februar 1995 ændret. I loven defineres mægling som enhver struktureret proces, hvorved to eller flere parter forsøger at nå frem til en aftale om mindelig løsning af deres tvist ved hjælp af en tredjemand. Der er tale om en ordning, der gælder for alle former for mægling.

Hvad mægling på det familieretlige område angår, blev der indført en statsautoriseret eksamen ved dekret af 2. december 2003 ([artikel R.451-66 ff. i lov om social indsats overfor familier](#)) og dekreterne af 12. februar 2004 og 19. marts 2012. Denne eksamen er på nuværende tidspunkt dog ikke en betingelse for, at man kan fungere som mægler på det familieretlige område, da der ikke er tale om et ved lov reguleret erhverv (*une profession réglementée*).

Mæglerne arbejder enten inden for rammerne af en forening, eller som selvstændige mæglere på linje med et liberalt erhverv.

Mægling kan finde sted :

1) inden retssagen indledes: Det er det, man betegner som almindelig mægling på det familieretlige område. Mægleren vælges af parterne.

2) under retssagen: Retsplejelovens (*code de procédure civile*) artikel 1071 og artikel 255 samt artikel 373-2-10 i den civile lovbog:

Den dommer, der beklæder familieretten, kan foreslå parterne at gøre brug af mægling og efter at have opnået deres samtykke udpege en mægler.

Dommeren kan endvidere pålægge parterne at opsøge en mægler, der vil informere dem om genstanden for og forløbet af mæglingen.


Den aftale, som parterne når frem til, kan tiltrædes af familieretten, jf. retsplejelovens artikel 1534 og 1565 m.fl. Retten tiltræder aftalen, medmindre den konstaterer, at den ikke i tilstrækkeligt omfang tjener barnets interesser, at forældrene ikke har givet deres samtykke frivilligt, jf. artikel 373-2-7, stk. 2, i den civile lovbog, eller mere generelt, at den strider mod væsentlige retsgrundsætninger.



Omkostninger: Det første informationsmøde med mægleren er gratis for de pågældende. Mægling på det familieretlige område forudsætter imidlertid, at parterne tager del i omkostningerne efter en officiel takst, som er bindende for mæglerne. I princippet betaler man pr møde og pr person, og taksten er fastsat på grundlag af parternes indtægter. Når den pågældende er berettiget til offentlig retshjælp, er det staten, der afholder omkostningerne ved mægling, og ifølge den officielle takst betales der et tillæg til advokatens salær, hver gang familieretten har anordnet mægling.

Link til de relevante bestemmelser i den civile lovbog (56 Kb) 




Link til  Justitsministeriets hjemmesides afsnit om mægling på det familieretlige område

Link til fortegnelsen over mæglere: For at finde de mæglingsudbydere, der er tættest på ens bopæl, kan man søge på "médiation familiale" i rubrikken "catégories" på denne hjemmeside  Retsvæsenet i regionerne.

#### International mægling på det familieretlige område:

Der er fastsat regler om international mægling på det familieretlige område i den gældende lovgivning om internationalt samarbejde på det familieretlige område (Haager-konventionen af 25.10.1980 og Bruxelles IIa-forordningen) med henblik på at fremme en mindelig konfliktløsning, så barnet kan vende tilbage efter en international bortførelse, eller der kan opnås enighed om den ene af forældrenes samværsret.

De berørte personer kan:

- 1) henvende sig til en selvstændig mægler eller en mægler, der er tilknyttet en forening: En liste over mæglere, der påtager sig international mægling på det familieretlige område, findes her:  <http://www.justice.gouv.fr/26139> (alternativt kan man klikke  her).
- 2) ty til mægling via det kontor, der er oprettet ved centralmyndigheden: Frankrig har under justitsministeriet oprettet et kontor, der er specialiseret i international mægling på det familieretlige område ( CMFI). I hver ny sag, der går på tværs af grænserne, tilbyder kontorets medarbejdere sin hjælp under retssagen og/eller senere til støtte for parterne. De indgåede aftaler kan herefter – i givet fald efter, at parternes advokater har sagt god for dem – forelægges de berørte landes domstole til godkendelse.

Når centralmyndigheden modtager en anmodning om international mægling, informerer den den anden forældrepert. Mægling kan kun finde sted **frivilligt: Ingen er forpligtet til at indgå i en proces med international mægling på det familieretlige område.**

Under mæglingsprocessen udøver kontorets medarbejdere deres hverv fuldstændig upartisk i forhold til begge forældre, og de har ubetinget tavshedspligt. Den mægling, der finder sted ved kontorets mellemkomst, er gratis. Anmodningen bilagt de relevante dokumenter vedrørende den verserende sag i Frankrig eller i udlandet sendes med almindelig post til følgende adresse:

Ministère de la Justice

Direction des affaires civiles et du Sceau – BDIP

Cellule de médiation familiale internationale

13 place Vendôme

75 042 Paris Cedex 01

Det kan også ske ved elektronisk post:  [entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr](mailto:entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr)

Link til det franske justitsministerium (kontoret for international mægling på det familieretlige område):  <http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/la-mediation-21106.html>

Sidste opdatering: 19/01/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

#### Familiemægling på tværs af grænser - Kroatien

##### MÆGLING

Den 1. november 2015 trådte den nye familielov (*Obiteljski zakon; Narodne novine* (Kroatiens lovtidende nr. 103/15) i kraft i Kroatien. Den består af 10 separate dele, hvor den syvende separate del regulerer obligatorisk rådgivning og mægling på det familieretlige område.

Obligatorisk rådgivning er en måde, hvorpå familiemedlemmer kan hjælpes til at nå til enighed om familieforhold, samtidig med at der tages særligt hensyn til beskyttelse af familierelationer, som involverer et barn, og til de retlige konsekvenser af ikke at nå til enighed og anlægge retssag, hvor der træffes afgørelse om barnets personlige rettigheder. Obligatorisk rådgivning ydes af et sagkyndigt team fra et kompetent socialcenter på barnets faste eller midlertidige opholdssted eller stedet for ægtefællernes eller samlevernes sidste fælles faste eller midlertidige bopæl. Ifølge familieloven skal der ikke ydes obligatorisk rådgivning, før der iværksættes tvangsfuldbyrdsels- og sikringsforanstaltninger. Familiemedlemmerne deltager personligt og uden stedfortræder i obligatorisk rådgivning.

Obligatorisk rådgivning ydes: 1. før der indledes skilsmisssag mellem ægtefæller, der har et mindreårigt fællesbarn, og 2. før der anlægges andre retssager om udøvelse af forældremyndighed og samvær med et barn. Før indledning af en skilsmisssag ydes der ikke obligatorisk rådgivning til den ene eller begge ægtefæller, som: 1. er frataget deres retlige handleevne, hvis de selv ikke med sagkyndig bistand kan forstå betydningen og konsekvenserne af sagen, 2. er mentalt svækkede, eller 3. hvis faste eller midlertidige opholdssted er ukendt.

Der iværksættes obligatorisk rådgivning, hvis den ene part skriftligt anmoder et socialcenter herom eller får det registreret mundtligt samme sted. Når socialcentret modtager en ansøgning om obligatorisk rådgivning, har det pligt til at fastsætte et tidspunkt for et møde og indkalde parterne. Hvis socialcentret finder, at et fælles møde i en given situation ikke ville være gavnligt, eller hvis den ene eller begge parter af berettigede grunde anmoder herom, gennemføres der undtagelsesvis separate samtaler med parterne.

Mægling på det familieretlige område er en proces, hvor familiemedlemmer deltager frivilligt. Undtagelsesvis er det første møde med familieretlig mægling før indledningen af en skilsmisssag obligatorisk.

Mægling på det familieretlige område er en proces, hvor parterne forsøger at nå til enighed om en familieretlig tvist med bistand fra en eller flere familiemægler. En familiemægler er en upartisk og særligt uddannet person, som står opført i registret over familiemægler. Hovedformålet med mæglingen på det familieretlige område er at nå frem til en plan for fælles forældremyndighed og andre aftaler vedrørende barnet. Ud over at opfylde dette formål kan parterne også under den familieretlige mægling blive enige om alle andre spørgsmål vedrørende bodelingen mv.

Der ydes ikke mægling på det familieretlige område: 1. i tilfælde, hvor det sagkyndige team fra socialcentret eller familiemægleren vurderer, at ægtefællernes ligelige deltagelse i den familieretlige mægling ikke er mulig på grund af vold i hjemmet, 2. hvis den ene eller begge ægtefæller er frataget sin retlige handleevne og selv ikke med sagkyndig bistand kan forstå betydningen og de retlige konsekvenser af sagen, 3. hvis den ene eller begge ægtefællers mentale tilstand er svækket, eller 4. hvis en ægtefælles faste eller midlertidige opholdssted er ukendt.

Mægling på det familieretlige område kan uanset en retssag ydes før indledningen af en retssag, under retssagen, eller efter at retssagen er afsluttet. Ifølge familieloven ydes der ikke mægling på det familieretlige område, før der iværksættes tvangsfuldbyrdsels- og sikringsforanstaltninger. Inden for rammerne af en tvangsfuldbyrdselsproces med det formål at sikre samvær med barnet kan retten undtagelsesvis foreslå parterne, at de indleder familieretlig mægling.

Således kan retten efter en samtale med parterne og under hensyntagen til sagens omstændigheder udsætte fuldbyrdelsen i 30 dage og sørge for, at en sagkyndig person taler med barnet eller foreslår parterne, at de indleder familieretlig mægling for at nå frem til en aftale om tvisten. Om nødvendigt kan retten fastsætte vilkårene for samværet mere detaljeret ved en særlig afgørelse under en samtale med en sagkyndig person eller den familieretlige mægling. Det gør retten dog ikke, hvis den familieretlige mægling blev forsøgt uden held, eller hvis en hurtig indsats er nødvendig.

Familieægleren og andre personer, som er involveret i den familieretlige mægling har tavshedspligt med hensyn til alle oplysninger og data om tredjeparter, de har fået kendskab til i forbindelse med mæglingen, undtagen: 1. hvis det er nødvendigt at videregive oplysninger med henblik på at gennemføre eller håndhæve aftalen, eller 2. hvis det er nødvendigt at videregive oplysninger for at beskytte et barn, hvis velbefindende er i fare, eller for at fjerne risikoen for en alvorlig krænkelse af en persons mentale eller fysiske integritet. Familieægleren har pligt til at informere parterne om tavshedspligtens omfang.

Med hensyn til den aftale, der bliver indgået inden for rammerne af den familieretlige mægling, foreskriver familieleven, at den plan for fælles forældremyndighed eller andre aftaler, der indgås i forbindelse med den familieretlige mægling, skal være skriftlige og underskrives af begge parter, og at disse aftaler vil blive ligestillet med et tvangsfuldbyrdsdokument, hvis retten på forslag af parterne godkender dem i en sag inden for rammerne af den frivillige retspleje.

Hvis parterne ikke når til enighed om planen for fælles forældremyndighed eller et andet familieforhold, der giver anledning til en tvist, anfører familieægleren i rapporten om suspension af den familieretlige mægling, om begge parter har deltaget aktivt. Rapporten om suspension af den familieretlige mægling udleveres til deltagerne. Familieægleren afleverer en rapport om suspension af den familieretlige mægling til den ret, som udsatte sagen, fordi den familieretlige mægling skulle gennemføres.

I tilfælde af at parterne under retssagen i enighed foreslår at løse tvisten gennem familieretlig mægling, kan retten udsætte sagen, og i så fald fastsætter den en frist på tre måneder, hvor parterne kan prøve at løse tvisten gennem mægling. Også hvis retten under retssagen finder, at der er mulighed for at nå til enighed om den familieretlige tvist, kan den foreslå parterne familieretlig mægling. Bliver parterne enige om at indlede familieretlig mægling, udsætter retten sagen og fastsætter en frist på tre måneder, hvor parterne kan prøve at løse tvisten gennem mægling. Lykkes det ikke parterne at løse tvisten gennem mægling inden for fristen på de tre måneder, som retten har fastsat, eller hvis parterne foreslår at fortsætte retssagen før udløbet af fristen, viderefører retten sagen. Før retten beslutter at udsætte sagen, har den pligt til at vurdere, om udsættelsen er hensigtsmæssig på baggrund af behovet for en hurtig indsats i sager, hvor der træffes afgørelse om et barns rettigheder og tarv.

I en mæglingsproces på det familieretlige område har familieægleren pligt til at give deltagerne besked om at varetage barnets tarv, og han/hun kan med forældrenes samtykke give børn lov til at tilkendegive deres mening i forbindelse med mæglingen.

Den familieægler, som gennemførte den familieretlige mægling, må ikke deltage i udarbejdelsen af sagkyndige udtalelser eller familievurderinger eller på anden vis deltage i retssager, hvor der træffes afgørelse i tvisten mellem de parter, som deltog i den familieretlige mægling, undtagen i tilfælde som foreskrevet i lovgivningen.

Gennemføres den familieretlige mægling af familieægler ansat i det sociale velfærdssystem, betaler parterne ikke honorarer for familieæglerens arbejde. Gennemføres den familieretlige mægling af familieægler uden for det sociale velfærdssystem, betaler parterne omkostningerne ved deres deltagelse.

Bestemmelserne for mægling anvendes i den familieretlige mæglingsproces på passende vis.

Yderligere oplysninger findes i:

Familieleven (Kroatiens lovtidende nr. 103/15)

Regler for mægling på det familieretlige område (*Pravilnik o obiteljskoj medijaciji*, Kroatiens lovtidende nr. 106/14)

Loven om mægling (*Zakon o mirenju*, Kroatiens lovtidende nr. 18/11)

Sidste opdatering: 20/11/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

### Familieægling på tværs af grænser - Italien

**Familieægling** er en proces, som ægtefæller eller partnere, der oplever vanskeligheder, frivilligt kan beslutte at benytte sig af til at løse deres konflikter med støtte fra en eller flere mæglere. Det er mæglerens opgave at støtte kommunikationen og hjælpe parret med at løse både de følelsesmæssige og de materielle aspekter, der er forbundet med en separation (deling af værdier, underholdsbidrag, tildeling af ægteparrets hjem osv.). Deres opgave består også i at opfordre parret til at strukturere aftalerne, så de tager størst muligt hensyn til behovene hos alle familiemedlemmer.

Mægling er generelt underlagt lovdekret nr. 28 af 4. marts 2010, med senere ændringer, vedrørende "Gennemførelse af artikel 60 i lov nr. 69 af 18. juni 2009 vedrørende mægling med henblik på bilæggelse af civil- og handelsretlige tvister".

Denne lov fastlægger proceduren for bilæggelse af tvister vedrørende **omsættelige rettigheder** i forbindelse med anvendelsen af udenretlige procedurer. I forbindelse med visse tvister er det udtrykkeligt anført, at mægling er en forudsætning for, at det første processkrift kan antages til behandling.

I familieretlige sager er det kun tvister, der vedrører forretningsaftaler mellem familiemedlemmer (dvs. kontakter, hvorved the [forretningsejeren](#) helt eller delvist overfører sin [virksomhed](#) til en eller flere efterkommere), der kræver forudgående mægling.

#### For alle andre familietvister er mægling frivillig.

Dog kan retten i sager om forældremyndighed udsætte afsigelsen af sin kendelse for at give parterne mulighed for at nå frem til en aftale gennem mægling med hjælp fra sagkyndige, navnlig hvad angår beskyttelse af børns moralske og materielle interesser.

Mægling kan finde sted **hos eller gennem offentlige eller private organer**, som er behørigt opført på justitsministeriets **fortegnelse over konfliktmæglere**.

Listen over konfliktmæglere kan findes på følgende hjemmeside:

<https://mediazione.giustizia.it/ROM/ALBOORGANISMIMEDIAZIONE.ASPX>

#### Advokater, som er medlem af den italienske advokatsammenslutning, har ret til at fungere som konfliktmæglere.

Mange kommuner tilbyder **konfliktmægling for familier** gennem deres familierådgivningscentre, sociale tjenester eller lokale sundhedsmyndigheder.

En anden procedure – som er forskellig fra mægling, men som også finder sted med henblik på udenretlig bilæggelse af tvister - er **bistået forhandling**.

Denne er reguleret af lovdekret nr. 132 af 12. september 2014, konverteret med ændringer af lov nr. 162 af 10. november 2014.

Bistået forhandling henviser til en aftale (kendt som en "forhandlingsaftale"), gennem hvilken parterne erklærer sig enige i at "samarbejde loyalt for at bilægge tvisten i mindelighed". Aftalen skal udarbejdes skriftligt **med hjælp fra en eller flere advokater** for at være gyldig og skal vedrøre omsættelige rettigheder.

I modsætning til andre aftaler, der opnås gennem konfliktmægling, kan aftaler opnået gennem bistået forhandling **håndhæves** og medføre, at der pålægges udstedelse af pantebreve som sikkerhed.

Ligesom det er tilfældet med konfliktmægling kan bistået forhandling være både obligatorisk eller frivillig.

### I familieretlige sager er bistået forhandling altid frivillig.

Loven **regulerer bistået forhandling i sager vedrørende separation og skilsmisse** med henblik på at opnå en bilæggelse gennem samtykke eller en ændring af de tidligere fastsatte betingelser.

For **par uden mindreårige børn** (eller myndige børn med manglende retsevne) fremsendes aftalen til dommeren ved den kompetente domstol, der meddeler advokaterne, at der ingen hindring er for bilæggelsen, såfremt han eller hun ikke har konstateret uregelmæssigheder ved aftalen.

I tilfælde af par med mindreårige børn (eller myndige børn med manglende retsevne) skal aftalen inden 10 dage sendes til dommeren ved den kompetente domstol med henblik på at vurdere, at den sikrer børnenes interesser. Hvis vurderingen er positiv, godkender dommeren aftalen. I modsat fald sender han eller hun aftalen til formanden for domstolen, som indkalder parterne inden for de næste 30 dage.

En aftale, som indgås og godkendes på denne måde har samme **retsvirkning som og træder i stedet for bestemmelserne om separation eller skilsmisse** og ændrer betingelserne herfor.

Som følge af ikrafttrædelsen af lov nr. 76 af 20. maj 2016 kan parterne også benytte sig af bistået forhandling i tilfælde af opløsning af **civilt partnerskab mellem personer af samme køn**.

Sidste opdatering: 04/02/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

### Familiemægling på tværs af grænser - Cypern

Cypern har endnu ikke indført en lovbestemt mæglingsprocedure.

Sidste opdatering: 13/05/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

### Familiemægling på tværs af grænser - Letland

Letland har vedtaget en lov om mægling (*Mediācijas likums*), som har været i kraft siden den 18. juni 2014, for at fremme alternative metoder til konfliktløsning.

Den mæglingsmodel, som en ret skal anbefale i tilfælde af en civilretligt sag, trådte i kraft den 1. januar 2015. Det fremgår af modellen, at en dommer har pligt til at foreslå, at der anvendes mægling for at løse konflikten i løbet af en retssags forskellige faser (efter at sagen er indledt, i løbet af sagens forberedelse, den indledende høring, sagens behandling og frem til gennemgangen af sagens realitet).

Der er gennemført flere projekter, som har til formål af fremme brugen af mægling til konfliktløsning:

1. *Gratis mæglingskonsultationer i retterne, såkaldte "mæglingspaneler", som udbydes af Rådet for certificerede mæglere (Sertificētu mediatoru padome) (de gælder bl.a. familiemægling)*

Siden den 15. september 2016 har justitsministeriet efter fælles aftale med Rådet for certificerede mæglere gennemført et pilotprojekt, hvor enhver person, som er nået til det tidspunkt, hvor en civilretlig sag skal afgøres ved retten, har ret til en times gratis konsultation med en certificeret mægler. Der er adgang til disse gratis konsultationer med certificerede mæglere, som anbefales af retten, ved flere retter i Riga og i hele Letland. Som led i projektet informeres parterne i løbet af en konsultation med en certificeret mægler om, hvad mæglingen består i, hvordan den forløber, og hvilke regler der gælder for mægling. Der foretages ligeledes en vurdering af muligheden for at løse den pågældende konflikt ved mægling.

2. *Projekt "Gratis mægling i forbindelse med familiekonflikter"*

Siden den 1. januar 2017 har personer som led i et statsfinansieret program haft mulighed for at nyde godt af støtte fra staten. De kan deltage i fem gratis møder med en certificeret mægler med det formål at løse uenigheder mellem forældre, som også vedrører barnets tarv, og at finde en måde at forbedre familierelationerne på. Som led i projektet garanterer støtten fra staten, at parterne gratis kan deltage i de fem første mæglingsmøder (af hver en times varighed), som ledes af en certificeret mægler. Hvis konflikten ikke løses i løbet af de første fem møder, må parterne selv afholde udgifterne til de efterfølgende møder. Hvis man vil vide, om man har ret til denne ydelse, skal man henvende sig til en certificeret mægler eller til Rådet for certificerede mæglere. Der findes flere oplysninger om projektet ved retterne, og oplysningerne er også videregivet til de lokale myndigheder, de sociale tjenester, familieretterne (*bāriņtiesa*) osv.

Det er tanken, at projektet skal omfatte 300 par med børn, således at både forældre, som allerede har indbragt en sag for retten, og forældre, som endnu ikke har indbragt en sag, kan finde en løsning på deres uenigheder og konflikter. Formålet er at redde ægteskabet eller i det mindste at finde en fornuftig løsning på problemerne, således at forældrene kan opretholde en fornuftig kontakt og sikre, at de fremover kan kommunikere og nå til enighed om spørgsmål vedrørende forældremyndigheden og barnets skolegang og uddannelse.

Listen over certificerede mæglere, som deltager i projektet, findes her: <http://sertificetimediatori.lv>

Sidste opdatering: 03/12/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

### Familiemægling på tværs af grænser - Luxembourg

#### Retsforskrifter

Mægling på det familieretlige område er reguleret ved [lov af 24. februar 2012 om mægling på det civil- og handelsretlige område](#) og ved [hertugelig anordning af 25. juni 2012](#), hvorved kravene til autorisation som retsmægler og familieretlig mægler samt det særlige undervisningsprogram er fastsat. Der er ligeledes fastsat regler om et gratis informationsmøde.

I artikel 1251-1, stk. 2, i den nye retsplejelov er der en opregning af de sagsområder, hvor retten kan foreslå parterne at benytte sig af "mægling på det familieretlige område". Det drejer sig om følgende sagsområder:

i forbindelse med skilsmisse, separation, opløsning af registreret partnerskab, herunder skifte af fælleseje og afgrænsning af særeje i forbindelse med spørgsmål om underholdsbidrag, forsørgelsespligt, børnebidrag og forældremyndighed.

#### Procedure



Det er muligt at gøre brug af almindelig mægling og familieretlig mægling. Hver af parterne kan ty til almindelig mægling, uanset hvilket emne det drejer sig om, med forbehold af anvendelsen af den nye retsplejelovs artikel 1251-22, stk. 2, og uanset om der verserer en retssag eller en voldgiftssag. Det nærmere forløb af mæglingen fastlægges skriftligt i en aftale, der indgås mellem parterne og mægleren. Almindelig mægling kan forestås af en mægler, der er autoriseret af justitsministeriet, eller af en ikkeautoriseret mægler.

Når der verserer en tvist inden for et af de områder, der er nævnt i ovenstående nye retsplejelovs artikel 1251-1, stk. 2, kan dommeren foreslå parterne at gøre brug af familieretlig mægling. Dommeren anordner et gratis informationsmøde hos en autoriseret mægler eller en mægler, der er fritaget for autorisation i Luxembourg, såfremt vedkommende opfylder tilsvarende eller i det væsentlige sammenlignelige krav i en anden medlemsstat, jf. den nye retsplejelovs artikel 1251-3, stk. 1, tredje afsnit. De efterfølgende møder koster 57 EUR (beløbet er fastsat ved hertugelig anordning). Dommeren fastsætter varigheden af mæglingen, der ikke kan overstige tre måneder. Det er dog muligt for parterne at aftale en forlængelse. Personer, hvis midler er utilstrækkelige, kan opnå støtte til familieretlig mægling.

Det er vigtigt at holde sig for øje, at de aftaler, der indgås efter en mæglingsproces, har samme bevisværdi som retsafgørelser. Sådanne aftaler kan, uanset om de indgås i udlandet eller i Luxembourg, gennemtvinges inden for Den Europæiske Union, for så vidt angår visse aspekter af mægling på det civil- og handelsretlige område, i kraft af bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/52/EF af 21. maj 2008. Retspræsidenten for distriktsdomstols hele eller delvise stadfæstelse af aftalen gør den eksigibel. Er der tale om familieretlig mægling, efterprøver dommeren, at aftalen — ud over at aftalen ikke strider mod samfundsordenen (ordre public) — tjener barnets tarv, hvis tvisten er blevet bilagt ved mægling, og mægleren var autoriseret hertil af justitsministeriet.

#### Relevante links:

[Fortegnelsen over autoriserede mæglere](#)

[Justitsministeriet](#) (generelle oplysninger om mægling på det civil- og handelsretlige område)

Sidste opdatering: 07/01/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

#### Familiemægling på tværs af grænser - Ungarn

Se nærmere oplysninger om mægling på det familieretlige område på webstedet [Mægling i medlemsstaterne](#).

Sidste opdatering: 11/12/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

#### Familiemægling på tværs af grænser - Malta

##### Lovgivning om mægling

Den relevante maltesiske lov er kapitel 474, dvs. [mæglingsloven](#).

##### Hvad er mægling?

Hvis et par har en familieretlig tvist med hinanden, kan de anmode om hjælp fra en retsmægler, som kan hjælpe dem med at nå til et forlig, så sagen ikke behøver at gå formelt videre til domstolen. I henhold til maltesisk lovgivning er det obligatorisk for parret at søge mægling, før der anlægges en retssag om separation ved Civil Court (Family Section).

##### Hvem er retsmægleren, og hvad er dennes rolle?

Retsmægleren er der for at hjælpe parterne med at nå til et forlig. Retsmægleren er en upartisk og uafhængig person, som er udpeget af domstolen. I nogle tilfælde vælger parterne selv mægleren mod et gebyr. Alle retsmæglere har de faglige kvalifikationer til at udøve erhvervet. De fleste af dem er også familieterapeuter, socialrådgivere eller advokater.

Retsmægleren kan aldrig vidne i retten om det, der bliver sagt under mæglingsprocessen, hvis parterne beslutter at gå rettens vej.

##### Hvem kan ansøge om mægling?

Mægling kan benyttes i følgende tilfælde:

separation eller skilsmisse (en forudsætning for skilsmisse er, at ægtefællerne har boet hver for sig i mindst fire år)

ægtefællebidrag

regulering af forhold vedrørende et barn født uden for ægteskab, f.eks. pasning og forældremyndighed, ret til samvær og børnebidrag

ændring af kontrakten om separation eller skilsmisse

ændring af kontrakt om børnepasning og forældremyndighed, ret til samvær eller børnebidrag.

Man behøver ikke at være gift for at ansøge om mægling.

##### Hvordan igangsættes mæglingsprocessen, og hvordan foregår den?

Den, der søger mægling, skal først skrive et brev, adresseret til justitssekretæren, og ansøge om tilladelse til at påbegynde en mæglingsproces. Brevet skal indeholde begge parter navne og adresser og mindst afsenderens personnummer. Brevet behøver ikke at være underskrevet af en advokat for at være gyldigt. Brevet registreres i Family Court Registry, og det er gratis.

Mægling kan også iværksættes ved et notat, men den procedure anvendes, når begge de involverede parter allerede er enige om de fleste juridiske spørgsmål. Notatet indeholder de samme oplysninger som brevet, men forskellen er, at parterne også fremlægger en kontrakt udarbejdet af deres advokater eller en fælles notar. Notatet underskrives af begge parter samt notaren eller begge parter advokater og notaren.

Når et brev eller notat er registreret, udpeges en retsmægler fra domstolens liste. Parterne kan også indbyrdes aftale selv at vælge en mægler.

Retsmægleren indkalder parterne pr. brev med en specifik mødedato i retten. Møderne holdes i et separat rum kun med retsmægleren og parternes advokater, såfremt de måtte ønske det. Der behøver ikke at være en advokat til stede under mæglingen.

Retsmægleren undersøger sammen med parterne mulighederne for forsoning. Hvis retsmægleren mener, at der er håb for, at parrets ægteskab eller forhold kan fortsætte, kan retsmægleren sende dem videre til parterapi og suspendere mæglingsprocessen. Hvis parterne føler, at deres ægteskab eller forhold ikke længere kan fungere, forsøger retsmægleren at hjælpe dem med at nå en aftale om deres børn og deres aktiver.

Hvis parterne når en aftale, udarbejder retsmægleren en kontrakt, som han/hun læser, og hvis parterne er tilfredse med kontraktens indhold, fremsender retsmægleren den formelt til Family Court Registry, så en dommer kan se på den. Hvis dommeren godkender kontrakten, kan parterne derefter gå til en notar, som offentliggør kontrakten, så den bliver officiel.

Hvis parterne ikke kan blive enige, afsluttes mæglingen, og parterne kan gå videre med en retssag. Parterne skal anlægge retssagen ved Civil Court (Family Section) senest to måneder fra tidspunktet for mæglingens afslutning. Hvis tidsfristen ikke overholdes, skal parret gennemgå en ny mæglingsproces.

#### **Hvad sker der, hvis den ene part bor i udlandet?**

En grænseoverskridende tvist er en tvist, hvor mindst en af parterne bor eller har sit sædvanlige opholdssted på Malta og den anden part bor eller har sit sædvanlige opholdssted i en anden medlemsstat på den dato, hvor:

parterne aftaler at søge mægling, efter at tvisten er opstået

retten beslutter, at mægling skal finde sted

national ret indebærer en forpligtelse til at benytte mægling eller

hvor domstolen har afsagt en kendelse, på datoen for afsigelsen.

I sådanne tilfælde skal den person, der bor eller har opholdssted i udlandet, enten rejse til Malta eller give sin advokat på Malta fuldmagt til at repræsentere sig, hvorved han/hun derefter kun rejser til Malta for at underskrive separationskontrakten. På den anden side, hvis den, der bor eller har sit sædvanlige opholdssted på Malta, ikke ved, hvor partneren bor (partneren har f.eks. forladt Malta eller forladt ham/hende), skal han/hun fremlægge et mæglingsbrev med en edsvoren erklæring herom, og brevet lukkes straks, hvorefter den pågældende anlægger en retssag mod den fraværendes kuratorer, som udpeges af domstolen.

Sidste opdatering: 11/01/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [nl](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

#### **Familiemægling på tværs af grænser - Nederlandene**

Mægling er altid tilladt og anvendes især på det civilretlige og det offentligretlige område. Mæglingen foregår på frivillig basis. I Nederlandene er man i gang med at udarbejde lovgivning, der omfatter foranstaltninger til at fremme kvaliteten heraf.

I Nederlandene findes der forskellige registre over retsmæglere. MfN er en sammenslutning af de største foreninger for retsmæglere og fører et omfattende register over retsmæglere. MfN-registret godkender kun retsmæglere, der opfylder nøje overvejede kvalitetskriterier. Der findes f.eks. en adfærdskode for retsmæglere. MfN's websted indeholder ligeledes uafhængige oplysninger om mægling og retsmæglere i Nederlandene.

Et andet register er det internationale register for alternativ konfliktløsning. På dette registers websted kan man finde frem til retsmæglere, og det omfatter oplysninger om mæglingsrelaterede emner.

I Nederlandene er der også mulighed for forligsmægling i retten (*mediation in de rechtspraak*). Det betyder, at den distrikts- eller appeldomstol, for hvilken der verserer en sag, informerer de berørte parter om muligheden for at vælge mægling. Appeldomstolen kan også henvise parterne til forælderådgivning, hvor der ved hjælp af mægling kan søges en mulig løsning på tvisten.

Andre myndigheder, hvor der kan indhentes oplysninger om mægling, er *Juridisch Loket* (kontoret for retsinformation og -bistand) og *Raad voor de Rechtsbijstand* (rådet for retshjælp).

Under visse omstændigheder kan omkostningerne til mægling refunderes helt eller delvist.

#### **Links**

<http://www.nmi-mediation.nl>

<http://www.adr-register.com/nl>

<http://www.rechtspraak.nl/hoe-werkt-het-recht/mediation-naast-rechtspraak>

<http://www.juridisch.nl>

<http://www.rechtsbijstand.nl>

Sidste opdatering: 27/11/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

#### **Familiemægling på tværs af grænser - Østrig**

I østrigske familieretlige sager gør retten sit bedste for at finde en mindelig løsning på sagen. I denne forbindelse kan retten ligeledes træffe afgørelse om en indledende briefing om mægling eller anbefale mægling, jf. § 107, stk. 3, nr. 2, i loven om frivillig retspleje (*Außerstreitgesetz*). Selv om binationale mæglerteam opfylder kravene til familiemægling i Østrig, skal de oprettes på ad hoc-basis via forbundsjustitsministeriet (*Bundesministerium für Justiz*) som den centrale myndighed og private mæglerensammenslutninger.

Sidste opdatering: 16/10/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

#### **Familiemægling på tværs af grænser - Polen**

##### **Mægling i familie-, skilsmisse- og separationssager**

**Mægling** er en frivillig, fortrolig form for tvistbilæggelse, hvor parterne i en konflikt eller tvist selv forsøger at indgå en aftale med bistand fra en neutral og upartisk mægler. Deltagerne vælger selv, hvad der skal drøftes under mæglingen. Sager, der indgås aftaler om, kan omhandle forsoning mellem ægtefæller, fastsættelse af vilkår for separation, forældremyndighed, samværsret, opfyldelse af familiens behov, underholds- og børnebidrag samt formueretlige- og boligspørgsmål. Ved mæglingen kan der også indgås aftale om udstedelse af pas, valg af barnets uddannelse, kontakt med andre familiemedlemmer og /eller forvaltning af barnets formue.

##### **Fordele ved mægling**

- Mægling medvirker til at mindske de negative følelser og forstå ens egne og den andens behov og således mindske den psykologiske byrde, der er forbundet med konflikten.

**Hvordan henvises en sag til mægling?**

- Mægling kan finde sted, inden sagen indbringes for retten eller efter, at sagen er blevet anlagt på grundlag af en retsafgørelse.
- Mægling kan under alle omstændigheder kun finde sted med parternes samtykke.
- Den enkelte part kan anmode om mægling i enhver fase af retssagen.

#### Hvem vælger mægleren?

- Mægleren vælges af parterne i fællesskab eller udpeges af retten med udgangspunkt i personerne på listen over permanente mæglere.

#### Hvor længe varer mæglingen?

- Mægling, der iværksættes ved en retsafgørelse, bør ikke vare længere end tre måneder, men den kan udsættes efter en fælles anmodning eller anden gyldig grund, der fremmer en ordning.

#### Mæglingsprocessen

- Efter modtagelse af en retsafgørelse kontakter mægleren parterne for at fastlægge dato og sted for et møde.
- Mægleren forklarer reglerne og mæglingsforløbet og spørger parterne, om de indvilliger i mæglingen.
- Mægling er en drøftelse mellem parterne i nærvær af en mægler. Der kan ligeledes afholdes møder mellem mægleren og en af parterne.
- Parterne kan beslutte ikke at deltage i mæglingen.
- Mægling er fortrolig. Mægleren må ikke videregive oplysninger om mæglingen til tredjemand. Sagens akter indeholder ikke parternes vurderinger eller holdninger.
- En mægler må ikke optræde som vidne med hensyn til de forhold, som denne får kendskab i forbindelse med gennemførelsen af mæglingen, medmindre parterne løser mægleren fra tavshedspligten.

#### Hvad er de mulige udfald af mægling?

- Mægling kan munde ud i en gensidigt acceptabel aftale underskrevet af parterne.
- I skilsmisse- eller separationsager kan mægling munde ud i forsoning og/eller en aftale mellem parterne eller i udvikling af fælles standpunkter vedrørende retlige spørgsmål. En sådan aftale lægges til grund for rettens afgørelse af sagen.
- Mægleren sender en kopi af sagens akter til parterne.
- Mægleren sender sagens akter og et eventuelt forlig til retten.
- Et mæglingsforlig, som er godkendt af retten, har samme retsvirkning som et indenretsligt forlig og afslutter processen.
- Retten vil afvise at godkende forliget, hvis det er i strid med loven eller grundlæggende hensyn til samfundsordenen, har karakter af en omgåelse af loven, er forvirrende eller indeholder modsigelser.
- Hvis et forlig, der er blevet erklæret eksigibelt, ikke er blevet fuldbyrdet, kan det overgå til en retshåndhævende embedsmand udpeget af retten.
- Hvis der ikke indgås forlig, kan parterne udøve deres rettigheder under en retssag.

#### Hvad koster mægling?

Omkostninger til mægling afholdes af parterne. Normalt betaler parterne halvdelen af omkostningerne hver, medmindre andet er aftalt.

En part kan anmode om at blive fritaget for mæglingsomkostningerne.

Uanset sagens udfald kan retten pålægge en af parterne at godtgøre omkostningerne ved en åbenlys urimelig afvisning af at deltage i mægling.

#### Hvis der indgås et forlig inden retsmødet afholdelse, vil hele retsgebyret blive tilbagebetalt til den pågældende part.

#### Hvis der indgås et forlig i forbindelse med mæglingen på et senere tidspunkt under sagen (efter afholdelsen af retsmødet), tilbagebetales 75 % af retsgebyret.

I skilsmisse- og separationsager tilbagebetales hele det retsgebyr, der blev betalt, da sagen blev indbragt for retten, hvis parterne indgår et forlig i retten i første instans og hæver sagen. Hvis parterne indgår et forlig inden afslutningen af sagen i retten i anden instans, tilbagebetales 50 % af appelgebyret.

I tilfælde af udenretslig mægling fastsættes mæglerens vederlag af mæglingencentret, eller parterne aftaler det med mægleren på forhånd.

Sidste opdatering: 20/05/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [\[pt\]](#) er blevet ændret for nylik. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

### Familiemægling på tværs af grænser - Portugal

#### FAMILIERETLIG MÆGLING I PORTUGAL

##### Princippet om frivillig deltagelse og godkendelse af aftalen

Det er frivilligt at benytte mægling i Portugal. Parterne i en familieretlig tvist vedrørende børn eller ægtefæller kan anvende offentlig eller privat mægling efter fælles aftale. Retten kan ligeledes henvise parterne til mægling, men kan ikke pålægge dem at deltage i en mæglingsproces uden deres samtykke. Der er adgang til familiemægling, inden en sag indbringes for retten eller forelægges for statsforvaltningen (*Conservatória do Registo Civil*), eller mens sagen verserer. **I begge tilfælde skal en aftale, der er indgået på det familieretlige område, godkendes, før den er eksigibel.** Parternes (eventuelle) repræsentanter kan også deltage i mæglingssmøderne – og det sker til tider i praksis. I lov nr. 29 af 19.4.2013 er de generelle principper for mægling fastsat.

##### Retsmægling

Hvis parterne anvender **familieretlig mægling, inden sagen anlægges**, og hvis der indgås en aftale, skal de **anmode en lokal afdeling af statsforvaltningen efter eget valg om at godkende** aftalen. Sådanne aftaler kan omfatte forhold mellem ægtefællerne (f.eks. skilsmisse, betaling af underholdsbidrag mellem ægtefæller, familiens bolig eller brug af den tidligere ægtefælles efternavn) og forhold vedrørende børnene (f.eks. aftale om forældremyndighedens placering, der er knyttet til en skilsmisseoverenskomst eller aftale om betaling af underholdsbidrag til voksne børn). Inden statsforvaltningens godkendelse skal *Ministério Público* afgive en udtalelse om aftalen, hvis den vedrører forældremyndigheden over mindreårige børn.

Hvis mægling finder sted inden indbringelse af sagen for retten, og **hvis det eneste formål er at nå til enighed om forældremyndigheden over mindreårige børn** (uden bilagt overenskomst om skilsmisse eller separation), er parterne forpligtet til at anmode den kompetente domstol om at godkende aftalen.

Hvis **familieretlig mægling finder sted under en verserende retssag**, er forløbet som følger:

I retssager, der involverer børn (f.eks. spørgsmål om forældremyndighedens placering, samværsret eller underholdsbidrag til mindreårige) er der en særlig teknisk hørings- og mæglingsfase. Hvis dommeren har tilsagt parterne til et retsmøde, og der ikke opnås enighed, vil dommeren udsætte retsforhandlingerne i en periode på to til tre måneder og henvise parterne til en af følgende alternative mekanismer: mægling, hvis parterne indvilliger i eller anmoder herom, eller

en særlig teknisk høring, der afholdes af rettens tekniske støttetjenester (*serviços de acessória técnica do Tribunal*). Efter udsættelsesperiodens udløb genoptages retsforhandlingerne, og hvis der er blevet indgået en aftale ved hjælp af en af ovennævnte metoder, vil dommeren gennemgå og godkende aftalen. Hvis der ikke er indgået en aftale, fortsættes retssagen.

I alle civile sager, herunder sager vedrørende ægtefæller (f.eks. om skilsmisse og separation, betaling af underholdsbidrag mellem ægtefællerne og tidligere ægtefæller og tildeling af familiens bolig, hvor der ikke er nogen oprindelig aftale), kan retten normalt i henhold til artikel 273 i den civile retsplejelov (*Código de Processo Civil*) udsætte sagen og henvise den til mægling, medmindre en af parterne protesterer herimod.

Ifølge artikel 272, stk. 4, i den civile retsplejelov kan parterne efter fælles aftale ligeledes anmode om udsættelse af sagen i tre måneder og selv tage initiativ til mægling.

**Hvis der indgås en aftale** ved hjælp af mægling, mens sagen verserer, skal parterne i ovennævnte tilfælde **anmode retten om at godkende aftalen**.

Forelæggelse af familieretlige spørgsmål for statsforvaltningen forudsætter, at parterne er enige, da de i modsat fald henhører under domstolenes kompetence. Af denne grund kan adgang til mægling på parternes initiativ være nyttig, inden sagen forelægges for forvaltningen. Efter forelæggelse af sagen for civilstandsregistret skal justitssekretæren i henhold til artikel 14, stk. 3, i lovdekret nr. 272 af 13.1.2001 underrette de ægtefæller, der søger skilsmisse, om de tilgængelige mæglingstjenester. Denne bestemmelse giver parterne mulighed for at gøre brug af mægling, mens skilsmissegagen efter fælles overenskomst behandles ved statsforvaltningen, med henblik på at mægle mellem parterne eller gennemgå den aftale vedrørende børnenes forhold, der er knyttet til skilsmissegagen, hvis *Ministério Público* har anmodet herom.

**Valg af offentlig eller privat mægler, mæglingens varighed og omkostninger**

Familiemæglingen kan generelt vare i **højest tre måneder, jf.** artikel 272, stk. 4, i den civile retsplejelov. Mæglingen kan kun vare længere i særlige og begrundede tilfælde.

Hvis parterne anvender **privat mægling**, skal de selv betale mæglerens vederlag. Beløbet, reglerne og mæglingsplanen er angivet i mæglingsprotokollen, der underskrives af parterne og mægleren, når mæglingen indledes. Justitsministeriet fører en liste over offentlige og private mæglere, som parterne kan konsultere, når de skal vælge en privat mægler: <http://www.dgpj.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica>.

For at få adgang til **offentlig mægling** skal parterne rette henvendelse til kontoret for alternativ tvistbilæggelse (*Gabinete de Resolução Alternativa de Conflitos*) under generaldirektoratet for retspolitik, og anmode om et indledende mæglingssmøde. Mødet kan aftales pr. telefon, *e-mail* eller via en onlineblanket. Under det indledende mæglingssmøde underskriver parterne og mægleren en mæglingsprotokol. Mæglingens varighed fastsættes, møderne planlægges, og der redegøres for de formelle regler.

Hver part skal betale 50 EUR for mægling i offentligt regi, uafhængigt af antallet af planlagte møder. Dette gebyr på 50 EUR betales af hver part ved mæglingens begyndelse. Vederlaget til offentlige mæglere betales ikke af parterne, men af generaldirektoratet for retspolitik på grundlag af en særlig ordning. Offentlige mæglingssmøder kan afholdes i generaldirektoratet for retspolitik lokaler eller i tilgængelige lokaler i den kommune, hvor parterne bor.

I forbindelse med offentlig mægling kan parterne vælge en mægler fra en liste over udvalgte offentlige mæglere. I modsat fald vil generaldirektoratet for retspolitik kontor for alternativ tvistbilæggelse udpege en af mæglerne fra listen over offentlige mæglere i fortløbende rækkefølge og i nærheden af det område, hvor parterne bor. Dette sker som regel elektronisk.

Hvis parterne er berettiget til **retshjælp**, kan denne hjælp dække omkostningerne til mægling.

**Grænseoverskridende mægling og co-mægling**

I forbindelse med en **grænseoverskridende tvist**, hvor det ikke er muligt at afholde møder ansigt til ansigt, kan videokonferencer anvendes som led i mæglingsprocessen.

I Portugal kan **mæglere fra andre medlemsstater** ikke blot lade sig registrere med henblik på opførelse på den liste over mæglere på det familieretlige område, der er udarbejdet af justitsministeriet (der omfatter offentlige og private mæglere), men kan også udvælges til listen over offentlige mæglere (ved offentlig udbud). I begge tilfælde vil betingelserne være de samme som for nationale mæglere.

I Portugal er **co-mægling tilladt**, både inden for rammerne af det offentlige og det private mæglingssystem. Co-mægling kan finde sted på parternes anmodning eller på forslag af mægleren, hvis mægleren mener, at dette er den bedste løsning i den foreliggende sag.

**Nyttige links**

Se <http://www.dgpj.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica> for: *linket* til national lovgivning om mægling, *linket* til listen over offentlige og private mæglere, *linket* til oplysninger om familiemægling og mægling generelt.

Anmodninger om offentlig mægling kan indgives ved at ringe til + 351 808 26 2000, pr. *e-mail* til [smf@gral.mj.pt](mailto:smf@gral.mj.pt) eller via onlineblanketten på <http://smf.mj.pt/>.

**Afsluttende bemærkning**

**Oplysningerne i dette faktablad er generelle, de er ikke fuldstændige og binder ikke kontaktpunktet, Det Europæiske Retlige Netværk på det civil- og handelsretlige område, domstolene eller andre personer. Der skal altid tages udgangspunkt i gældende lovgivning.**

Sidste opdatering: 28/01/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

**Familiemægling på tværs af grænser - Rumænien**

**Lov nr. 192/2006 regulerer mægling og organiseringen af mæglerhvervet** og omfatter generelle bestemmelser, bestemmelser om mæglerhvervet (autorisation som mægler, suspension og udelukkelse fra hvervet, organiseringen af mæglingrådet og praksis i mæglerhvervet, mæglerens rettigheder og forpligtelser, mæglerens ansvar), mæglingsproceduren (proceduren før indgåelse af mæglingsskiftet, mæglingsskiftet, mæglingsskiftet, afslutning af mæglingsskiftet) og særlige bestemmelser om tvister i familieretlige sager og straffesager.

Parterne kan deltage i informationsmødet om fordelene ved mægling, herunder i givet fald efter indbringelse af sagen for den kompetente domstol, med henblik på tvistbilæggelse ved hjælp af denne metode. Beviset for deltagelse i informationsmødet om fordelene ved mægling er et informationscertifikat, der udstedes af den mægler, som redegjorde for fordelene. Proceduren for information om fordelene ved mægling kan forestås af dommeren, anklageren, den juridiske rådgiver, advokaten eller notaren, og i så fald attesteres den skriftligt.

Genstanden for mægling må ikke omfatte strengt personlige rettigheder såsom rettigheder vedrørende en persons status eller andre rettigheder, som parterne ikke kan råde over inden for rammerne af en aftale eller enhver anden retsakt.

Alle parter behandles lige under mæglingen, uanset race, hudfarve, nationalitet, etnisk oprindelse, sprog, religion, køn, holdninger, politisk tilhørsforhold, formueforhold og social herkomst.

Mægling er en aktivitet af offentlig interesse. Under udøvelsen af hvervet har mægleren ikke bemyndigelse til at træffe beslutning om indholdet af den aftale, som parterne indgår, men kan vejlede dem og kontrollere aftalens gyldighed. Mæglingen kan finde sted mellem to eller flere parter. Parterne har ret til frit at



vælge deres mægler. Mæglingen kan udføres af en eller flere mæglere. Rets- og voldgiftsinstanser og andre myndigheder med retslige funktioner underretter parterne om muligheden for og fordelene ved at anvende mægling og opfordrer dem til at anvende dette middel til bilæggelse af deres tvister. Parterne kan anmode notaren om at bekræfte aftalen. Det dokument, der udfærdiges af notaren, og som bekræfter ordningen i mæglingsaftalen, er eksigibel.

Parterne i mæglingsaftalen kan møde for retten og anmode om en stadfæstelse af deres aftale. Den kompetente myndighed er enten distriktsdomstolen i den retskreds, hvor en af parterne bor, opholder sig eller har sit vedtægtsmæssige hjemsted, eller distriktsdomstolen i den retskreds, hvor mæglingsaftalen blev indgået. Rettens afgørelse om stadfæstelse af parternes aftale træffes for lukkede døre og er eksigibel.

**Særlige bestemmelser om familieretlige tvister.** Mægling kan anvendes til at bilægge tvister mellem ægtefæller om fortsættelse af ægteskabet, fordeling af aktiver, som indgår i formuefællesskabet, udøvelse af forældremyndighed, bestemmelse af barnets bopæl, forældrenes betaling af børnebidrag eller andre tvister mellem ægtefæller om deres lovbestemte rettigheder. Den mæglingsaftale, der indgås mellem parterne i sager/tvister vedrørende udøvelsen af forældremyndighed, forældrenes betaling af børnebidrag eller bestemmelse af barnets bopæl har form af en *expedient*).

Parterne indgiver deres aftale om opløsning af ægteskabet og bilæggelse af tvister i tilknytning til skilsmissten til den domstol, der har kompetence til at afsige en skilsmisedom.

Mægleren sørger for, at udfaldet af mæglingen ikke strider mod barnets tarv, tilskynder forældrene til først og fremmest at fokusere på barnets behov, og sikrer, at påtagelsen af forældreansvaret eller den faktiske separation eller skilsmisse ikke har en skadelig indvirkning på barnets opvækst og udvikling. Før indgåelse af mæglingsaftalen eller i påkommende tilfælde under retssagen udviser mægleren rettidig omhu ved at kontrollere, om parternes forhold er præget af misbrug eller vold, og om det er sandsynligt, at følgerne i så fald vil påvirke mæglingen, og mægleren beslutter herefter, om tvistbilæggelse ved mægling er hensigtsmæssig under de givne omstændigheder. Hvis mægleren under mæglingen får kendskab til forhold, der er til fare for barnets opvækst og normale udvikling, eller som skader barnets tarv i betydelig grad, skal mægleren indberette sagen til den kompetente myndighed.

**Lov nr. 217/2003 om forebyggelse og bekæmpelse af vold i hjemmet** indeholder bestemmelser om institutioner, der har til opgave at forebygge og bekæmpe vold i hjemmet (de har pligt til at råde de stridende parter til at gøre brug af mægling), om institutioner, der har til opgave at forebygge og bekæmpe vold i hjemmet (herunder støttecentre for gerningsmænd, der tilbyder rådgivning og familiemægling, og som kan henvise sager om vold i hjemmet til mægling på parternes anmodning), om beskyttelsesordrer og om finansiering af foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af vold.

I **civile sager** anbefaler dommeren parterne at bilægge deres tvister i mindelighed ved mægling, og dommeren forsøger under hele retssagen at forlige parterne ved at give den nødvendige vejledning.

I forbindelse med tvister, der er egnet til at blive bilagt ved mægling, kan retten indkalde parterne til et informationsmøde om fordelene ved anvendelse af denne procedure. Hvis dommeren finder det nødvendigt i lyset af sagens omstændigheder, tilskynder denne parterne til at anvende mægling for at sikre en mindelig bilæggelse af tvisten på et hvilket som helst tidspunkt under retssagen. Det er frivilligt for parterne at anvende mægling.

Hvis dommeren anbefaler mægling, skal parterne (hvis de ikke havde forsøgt at bilægge deres tvist ved mægling inden indbringelse af sagen for retten) mødes med mægleren, som vil informere dem om fordelene ved mægling. Når parterne er blevet informeret herom, beslutter de, om de ønsker at bilægge deres tvist ved mægling.

Hvis parterne når til enighed, tiltræder retten aftalen ved dom.

I tilfælde af skilsmisse kan skilsmissebegæringen være ledsaget af den aftale, som ægtefællerne har indgået ved hjælp af mægling om ægteskabets opløsning og i påkommende tilfælde om bilæggelse af tvister i tilknytning til skilsmissten.

**Lov nr. 272/2004 om beskyttelse og fremme af børns rettigheder** (borgerrettigheder og frihedsrettigheder, alternativt familiemiljø og alternativ pleje, børns sundhed og velfærd, uddannelse og rekreative og kulturelle aktiviteter) indeholder bestemmelser om særlig beskyttelse af børn, der midlertidigt eller permanent er adskilt fra deres forældre (familiepleje, akut familiepleje, særlig overvågning og overvågning af anvendelsen af særlige beskyttelsesforanstaltninger), bestemmelser om beskyttelse af børn (flygtninge, eller i tilfælde af væbnede konflikter, børn, der har begået en strafbar handling, men som er under den kriminelle lavalder, mod misbrug, forsømmelse eller udnyttelse, herunder økonomisk udnyttelse, mod stofmisbrug og enhver form for vold, beskyttelse af børn, hvis forældre arbejder i udlandet, og beskyttelse af børn mod kidnapning eller enhver form for menneskehandel), bestemmelser om institutioner og tjenester, der har til opgave at beskytte børn på centralt og lokalt plan, om private organisationer og om finansiering af ordningen med beskyttelse af børn.

Socialforvaltningen har pligt til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at identificere risikosituationer på et tidligt stadium, hvilket kan betyde, at barnet fjernes fra sine forældre, og for at forhindre forældres grove adfærd og vold i hjemmet. Forud for enhver fjernelse af et barn fra sine forældre og enhver begrænsning i udøvelsen af forældremyndigheden skal der gives systematisk adgang til tjenester og støttemuligheder fastsat ved lov med særlig fokus på behørig oplysning af og rådgivning til forældrene og tilbud om terapi eller mægling inden for rammerne af en social ordning.

Sidste opdatering: 24/01/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

#### Familiemægling på tværs af grænser - Slovenien

Mægling i Slovenien reguleres af [lov om mægling i civil- og handelsretlige sager](#) (*Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah – ZMCGZ, Uradni list RS* (Sloveniens lovtidende) nr. 56/08) og anvendes i henhold til lovens artikel 2, stk. 1, i familieretlige sager i forbindelse med tvister, som parterne selv kan bilægge. [Loven om alternativ konfliktløsning i retlige spørgsmål](#) (*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov – ZARSS, Uradni list RS* nr. 97/09 og 40/12 – ZUJF)) finder anvendelse på familieforhold, og det bestemmes i denne lov, at retten skal lade parterne anvende mægling i en retstvist.

I artikel 22, stk. 1, i ZARSS er det fastsat, at mægling i tvister, der udspringer af forholdet mellem forældre og børn, er gratis, da mæglerens salær og rejseomkostninger fuldt ud afholdes af retten – ikke af parterne. Dette gælder ligeledes, hvis mæglingen ud over forholdet mellem forældre og børn vedrører formueforholdet mellem forældrene.

Det fremgår af artikel 2 i [reglerne om mæglere inden for retsplejen](#) (*Pravilnik o mediatorjih v programih sodišč, Uradni list RS* nr. 22/10 og 35/13), at den domstol, der forvalter listen over mæglere efter reglerne i ZARSS, ud fra en behovsvurdering fastsætter det maksimale antal mæglere, der kan opføres på listen for et bestemt område. I forbindelse med familieretlig mægling skal domstolen ved fastsættelsen af antallet af mæglere på listen tage hensyn til, at mægling i tvister, der udspringer af forholdet mellem forældre og børn, kan forestås af to mæglere, dvs. en mægler, som har bestået advokateksamen, og en mægler, der har særligt kendskab til psykologi eller et andet tilsvarende område.

Den slovenske lovgivning indeholder ikke andre regler om mægling i familieretlige sager. I den nye familielov fastsættes nærmere bestemmelser om mægling på dette område.

Listen over mæglere for de enkelte områder og domstole er tilgængelig på de enkelte domstoles websted og på justitsministeriets websted, idet ministeriet fører et centralt register over mæglere, som deltager i retsplejen efter reglerne i de i ZARSS.



Relaterede weblinks:

 [Generelle oplysninger om mægling](#) (der er ikke et særskilt link for familiemægling)

 [Centralt mæglingsregister](#)

Sidste opdatering: 23/03/2018



De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

## Familiemægling på tværs af grænser - Slovakiet



### 1. Generelle oplysninger om mægling

I Slovakiet finder mægling i familieretlige sager kun sted på frivilligt grundlag, og den udføres af mæglere uden speciale i familieret. Domstolene er ikke forpligtet til at pålægge eller anbefale mægling for at bilægge en tvist. Domstolene kan kun råde parterne til at forsøge at bilægge en tvist ved mægling.


### 2. Link til liste over mæglere i Slovakiet

Et link til det slovakiske websted med en liste over mæglere findes på:  <http://www.komoramediatorov.sk/>, hvor medlemmerne af det slovakiske mæglerkammer (*Slovenská komora mediátorov*) er opført, og på:  <http://www.najpravo.sk/>, hvor mæglerne er opført efter den region eller det distrikt, hvor de er etableret. En fuldstændig liste over mæglere, der har afsluttet en faglig uddannelse for at arbejde som mæglere, er tilgængelig på det slovakiske justitsministeriums websted (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*)  <http://www.justice.gov.sk/>.

### 3. Link til websted om mægling i familieretlige sager og mægling generelt

Generelle oplysninger om mægling findes på det slovakiske mæglerkammeres websted:  <http://www.komoramediatorov.sk/> og på:  <http://www.najpravo.sk/>.

### 4. Link til den slovakiske lovgivning

Der er endnu ikke vedtaget særlig national lovgivning om mægling i familieretlige sager. Mægling på dette område – som på alle andre områder, hvor mægling er tilladt i forbindelse med udenretslig tvistbilæggelse – finder sted efter reglerne i  [lov nr. 420/2004 om mægling og ændring af visse love](#).

Sidste opdatering: 10/07/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

## Familiemægling på tværs af grænser - Finland

Finland har tre forskellige procedurer for familiemægling: 1) udenretslig mægling, 2) retsmægling som en særskilt procedure og 3) mægling som led i gennemførelsen af en afgørelse om forældremyndighed eller samværsret.

### 1. Udenretslig mægling

I ægteskabsloven (234/1929) bestemmes det, at familieretlige tvister og retlige spørgsmål primært bilægges ved, at familiemedlemmerne forhandler og når til enighed. Hvis familiemedlemmerne har brug for hjælp udefra til at bilægge tvister, kan de søge hjælp hos familiemæglere udpeget af kommunernes socialudvalg. I de fleste sager arbejder de udpegede familiemæglere i udviklings- og familierådgivningstjenester og andre sociale tjenester. Familiemægling er en særskilt procedure i forhold til social- og familierådgivningstjenester og har til formål at bilægge tvister gennem drøftelse og forhandling parterne imellem. Ud over kommunerne forestås mægling af kirkens familierådgivningscentre samt af andre organisationer og enkeltpersoner, der er bemyndiget til at tilbyde mægling.

Mæglerens særlige opgave er at beskytte børns rettigheder i skilsmisssager. Mægleren hjælper forældrene med at nå til enighed om ordninger vedrørende barnet, herunder aftaler om, hvorvidt forældrene stadig skal have fælles forældremyndighed, hvem barnet skal bo hos, og hvordan det skal mødes med den anden forælder, og hvordan forældrene skal dele forsørgelsesansvaret. Hvis forældrene når til enighed, hjælper mægleren dem med at udfærdige en aftale. Mægleren opfordrer forældrene til at få aftalen godkendt af en børnesagsbehandler, således at den er eksigibel. En godkendt aftale kan sidestilles med en retsafgørelse.

Familiemægling er frivillig, fortrolig og gratis. Hele familien eller ægtefællerne hver for sig eller sammen kan rette henvendelse til familiemæglingstjenester.

### 2. Retsmægling

Domstolene kan mægle i sager om forældremyndighed, bolig, samværsret og økonomisk støtte til børn, jf. artikel 10 i lov om mægling i civilretlige sager og bekræftelse af aftaler ved de almindelige domstole, 394/2011. Mægling er en særskilt procedure i forhold til en retssag. Den er frivillig, men kræver begge parter samtykke. Den er hurtigere og billigere end en retssag.

Mægling indledes, når begge parter anmoder retten om at mægle. Det er ligeledes muligt at henvise en sag til mægling, selv om retssagen allerede er blevet anlagt. Mæglingen kan afsluttes på et hvilket som helst tidspunkt. Mægleren er en dommer bistået af en sagkyndig, normalt en psykolog eller en socialrådgiver. Parterne kan bistås af en advokat eller anden rådgiver efter eget valg. Ved retsmægling er der mulighed for at ansøge om offentlig retshjælp til betaling af rådgiverens salær. Ved retsmæglingen skal barnets tarv beskyttes. Ved vurderingen af, om en aftale kan godkendes, skal retten lægge loven om forældremyndighed og samværsret (361/1983) og loven om børns forsørgelse (704/1975) til grund for sin afgørelse. En godkendt aftale kan sidestilles med en retsafgørelse. Hvis parterne ikke kan nå til enighed, afslutter retten sagen. Hvis sagen er blevet henvist til mægling under en verserende retssag, genoptages retssagen, hvis mæglingen var forgæves.

### 3. Mægling som led i en fuldbyrdelsesproces

Denne form for mægling kan kun anvendes, når en af forældrene har indbragt en sag om fuldbyrdelse af en retsafgørelse for distriktsdomstolen. I dette tilfælde er der således allerede truffet en retsafgørelse, men den anden forælder har ikke overholdt afgørelsen.

I henhold til loven om fuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed og samværsret (619/1996) udpeger retten i princippet mægleren i sager, hvor retten er blevet anmodet om at gennemtvinge en afgørelse om forældremyndighed eller samværsret. Mægleren er normalt en børnepsykolog, en socialrådgiver, der arbejder med beskyttelse af børn, eller en børnesagsbehandler. Formålet med mægling er at fremme samarbejdet mellem børnenes forældre eller andre berørte parter for at sikre børnenes trivsel. Mægleren arrangerer et møde mellem forældrene og taler med barnet (eller børnene) alene for at få kendskab til, hvad de ønsker og mener, hvis dette er muligt henset til barnets (eller børnenes) alder og udviklingsniveau. Mægleren udarbejder en rapport om mæglingen til retten. Hvis mæglingen ikke munder ud i en aftale mellem forældrene, træffer retten afgørelse i sagen, bl.a. på baggrund af mæglerens rapport.

### Om mæglere

Kommunernes socialudvalg har ansvaret for tilrettelæggelsen af familiemægling. Kontaktoplysninger for kommunerne:  <http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>

Det finske advokatsamfund arrangerer kurser for advokater om mægling i familieretlige tvister:

[http://www.asianajajaliitto.fi/asianajopalvelut/etsi\\_asianajaja](http://www.asianajajaliitto.fi/asianajopalvelut/etsi_asianajaja)

Retsmægling henhører under distriktsdomstolene. Kontaktoplysningerne for distriktsdomstolene findes på domstolsforvaltningens websted: <http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>

#### **Om mægling**

Oplysninger om mægling på domstolsforvaltningens websted: <http://oikeus.fi/fi/index/esitteet/perheasioidensovittelu.html>

Udenrigsministeriets brochure om retsmægling i tvister om forældremyndighed.

[https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes\\_2.html](https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html)

Engelsk brochure: [https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes\\_2.html](https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html)

Nationalinstituttet for sundhed og velfærd, håndborg om beskyttelse af børn, familiemægling.

<https://www.thl.fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erotilanteessa/perheasioiden-sovittelu>

Det finske advokatsamfunds procedure for mindelig bilæggelse af familieretlige sager:

[http://www.asianajajaliitto.fi/asianajopalvelut/sovintomenettely/sovintomenettely\\_perheasioissa](http://www.asianajajaliitto.fi/asianajopalvelut/sovintomenettely/sovintomenettely_perheasioissa)

Det finske mæglingsforum:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>

#### **National lovgivning**

Der er særskilte bestemmelser om familiemægling i følgende love:

Ægteskabsloven (234/1929):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=avioliitolaki#O1L5>

Lov om forældremyndighed og samværsret (361/1983):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

Lov om fuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed og samværsret (619/1996):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>

Lov om mægling i civilretlige sager og godkendelse af aftaler ved de almindelige domstole (394/2011):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>

Sidste opdatering: 08/02/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

### **Familiemægling på tværs af grænser - Sverige**

#### **Mægling på det familieretlige område**

I svensk lovgivning betragtes mindelige løsninger som udgangspunkt som det bedste for barnet. Det fremgår derfor af de gældende regler, at der først skal gøres et forsøg på at overbevise forældrene om, at det er bedst at blive enige om forhold, der vedrører deres børn.

#### **Hvem kontakter man?**

Socialforvaltningen har et særligt ansvar og skal bl.a. tilbyde forældrene en samarbejdssamtale (*samarbetssamtal*). Formålet med forligsprocessen er at hjælpe parterne med at nå til enighed. Se yderligere oplysninger om [forlig](#). Hvis parterne er enige, kan deres mindelige løsning indarbejdes i en aftale, som godkendes af socialforvaltningen. Domstolene har ligeledes et ansvar for først at forsøge at få forældrene til at nå til enighed. Hvis dette ikke lykkes, kan retten træffe afgørelse om forlig eller mægling (*medling*).

#### **På hvilket område er mægling mulig og/eller mest brugt?**

Mægling i retssager bruges f.eks., når forligsprocessen ikke har ført til et resultat, men det vurderes, at der stadig er en mulighed for, at forældrene når til enighed om spørgsmål, der vedrører deres børn.

#### **Er der særlige regler, der skal følges?**

Retten beslutter, hvem der skal udpeges som mægler. En beslutning om mægling kræver ikke i sig selv forældrenes samtykke, men det kan være vanskeligt for mægleren at varetage opgaven, hvis parterne aktivt modsætter sig udpegelsen af en mægler. Mægleren beslutter i samråd med retten, hvordan mæglingen skal tilrettelægges. Der findes intet adfærdskodeks eller lignende ordning for mæglere.

#### **Information og uddannelse**

Der findes ingen national uddannelsesinstitution for mæglere.

#### **Hvad koster mægling?**

Mæglere er berettiget til et rimeligt vederlag for deres arbejde og tid og til godtgørelse af deres omkostninger. Dette vederlag afholdes af statskassen.

Sidste opdatering: 25/01/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.